

Пролог

Січень 1893 року,
Перуанські Анди

Чоловік дихав уривчасто і хрипко. Його шкіра лиснілась, а одяг був просякнутий потом, кров'ю і пилом. Кілька днів тому він загубив крилатого капелюха, єдиний захисток від спекотного полуденного проміння. Серйозна втрата, коли знаєш, яким спопеляючим буває тут сонце. І зараз його прямі промені загрожували відібрати у бідолахи й ті крихти здорового глузду, що лишилися в ньому.

Його негусте волосся метлялося на вітрі як сірий дим. Чоловік повільно пробирався вузьким, завширшки як дві ступні, карнизом, утвореним на прямовисній скелі давніми тектонічними силами. Намацуючи пальцями тріщини в шорсткуватій гірській породі, він намагався не дивитися вниз, аби не втратити рівноваги. Прірва, що лежала ліворуч від нього, здавалося, мала гіпнотичну силу. Він відчував цю вабливу силу безодні, яка здатна поглинути навіть того, кому ніколи не паморочиться світ.

Панорама, що відкривалася перед його очима, чарувала й одночасно лякала. Час від часу у хмарах, що стелилися нижче карниза, з'являвся просвіт, який

дозволяв заглянути на дно прірви. Там, у присмерку, таємничо мерехтів незайманий ліс. Він лежав унизу і схожий був на смарагдовий килим, де-не-де освітлений сонячними променями, що продралися крізь хмарну поволоку.

Чоловік заплющив очі. Його пальці мертво вчепилися за виступ каменя. Важко уявити, що трапиться, коли він утратить рівновагу. Падіння, мабуть, триватиме цілу вічність.

На щастя, він не належав до тих, кого лякає висота. Він підкорив багато вершин, видирався на мури замків і гребені старих руїн, легко долав висячі мости з ліан, побачивши які, більшість його колег відступили б, охоплені панічним страхом.

Але тут все інакше. Прямовисну скелю, що вертикально обривалася на два кілометри вниз і здіймалася над його головою ще принаймні на кілометр, неможливо осягнути розумом. А там, на самісінькому шпилі, її плеската, як стіл, вершина утворювала величезне високогірне плато — найбільше з тих, які коли-небудь бачила людина. Нічого подібного в світі просто не існувало: водоспад Вікторія в Африці і Гранд-Каньйон у Північній Америці в порівнянні з цим дивом природи скидалися на дешеві ярмаркові атракціони.

А до того ж він натрапив тут на культуру, яка була така незвичайна, що колеги навряд чи повірили б йому, коли б не докази, що їх важко спростувати. Те, що зараз лежало в його шкіряній наплічній сумці,

було найдорожчим за все, що він мав. Дорожчим за те, що лежало на його банківському рахунку, дорожчим за його просторий будинок у Нью-Джерсі й земельні володіння його батьків, розташовані по сусідству. Вартість цього скарбу годі оцінити — він був духовним, а не матеріальним дивом, здатним назавжди змінити життя людства.

Тепер єдиним завданням було доправити його додому цілим та незайманим. Тому що, як завжди буває з великими таємницями, існував хтось, кого не влаштувало, що скарб стане загальним надбанням.

Подолавши добру половину шляху карнизом, чоловік зважився на короткий перепочинок. Сонце вже заходило, і його тіло відкидало довгу, химерно зламану тінь на золотисту поверхню скелі. Він уже ясно бачив стежку, яка вела до селища. Зарості кущів і тропічних дерев обіцяли надійний прихисток від чужих очей. Він мусить дістатися туди ще до того, як сяде сонце. Сходження в темряві — самогубство, а ніч у цих широтах настає майже миттєво.

Якихось двісті п'ятдесят метрів відділяли його від мети — але це була ціла чверть кілометра вкрай важкого шляху виступом не ширшим за книжкову полицю, без жодної страховки і сподівання на допомогу. До того ж на карнизі він був як на долоні. Правда, досі йому щастило — мабуть, переслідувачі і в гадці не мали, що він зважиться вибрати цей маршрут. Отож його й шукають де завгодно, тільки не тут. Питання лише в одному: як багато часу зали-

шилось у нього до того, як вони збагнуть свою помилку? Адже хвилини збігали так стрімко.

Він звівся на ноги, обливаючись потом, і пішов далі, з кожним кроком втрачаючи рештки сил, але неухильно наближаючись до мети.

Вітер приніс подих вечірнього лісу. На фіолетовім шовку небес почали з'являтися перші зірки, і його думки мимохіть повернулися до минулого. Він пригадав, як уперше ступив на цю незвичайну землю, підозрілі й насмішкуваті погляди тубільців, коли він, обтяжений фотоапаратом із запасом фотографічних пластин, рушив через джунглі до схованого від світу плато. Хоча місцеві жителі й запевняли його, що це неможливо, він та його мул зуміли видряпатися на скелі, що височіли по той бік ущелини, і звідали пригоди, які неможливо побачити навіть в уяві.

Він усе ще був у роздумах про минулі дні, коли до його слуху донісся неголосний звук. Немов дві сухі галузки труться одна об одну.

Він зупинився, напружуючи слух. Ось воно! Спершу ледь чутно, потім усе голосніше і голосніше. Десь високо над ним із шумом зірвався камінь. Чоловіка охопила паніка. Йому був знайомий цей шум. Аж надто добре знайомий.

Він озирнувся — нікого. Карниз порожній. На стежці, що змією звивалася вгору, нічого підозрілого. Може, все-таки здалося?

Він почекав кілька секунд і вже збирався йти далі, як звук пролунав знову. Цього разу ближче. Дже-

рело звуку було десь угорі, над ним. Ледве стримуючи жах, він підвів голову, але хмара, що саме пропливала, закрила стіну скель. З усієї сили він намагався пронизати поглядом туманну запону, і враз помітив у її глибині непевний рух. Там щось ворушилося. Щось величезне.

Майже паралізований страхом, він ледве зумів рушити вперед. Тепер обережність уже не мала значення, і він, наскільки зміг, пришвидшив крок. Якихось сто п'ятдесят метрів! Сизі зарості колючих кущів і кактусів відзначали кінець небесної стежки, а за ними починався ліс. Там він буде в безпеці. Сто п'ятдесят метрів — раз плюнути для такого тренованого горосходжувача, як він. Але часу практично немає. Істота вийшла на полювання. І, на відміну від нього, вона вміє стрімко переміщатися у вертикальній площині.

Рішення прийшло миттєво. Затиснувши під пахвою безцінну сумку, він одірвав руки від скелі й побіг. Спочатку повільно, але поступово збільшуючи швидкість. По ліву руч від нього куріла бездонна прірва. Але він біг усе швидше і швидше, і відстань до кінця небесної стежки скорочувалась. Сто метрів... сімдесят п'ять... п'ятдесят.

Він майже досяг місця, де карниз кінчався, коли на нього впала тінь переслідувача. Дивний запах ударив йому в ніс. Схоже на суміш трояндової олії і протухлого часнику. Він почув звук чужого дихання, яке змінилося шипінням, раптом відчув опік